

Julepreken 2017

For noen få dager siden fortalte, Jarle, diakonen vår, at det nettopp var født to barn på flyktningmottaket på Dikemark. Barn fødes jo hele tiden, på sykehus, i en stall, og på flyktningmottak, og akkurat som Jesusbarnet, manglet disse to barna det meste.

Mødrene deres som var enslige – det vil si, de hadde nok menn, men de visste ikke helt hvor de var – hadde ikke noe å by de små, og nå var det spørsmål om noen hadde en *barnevogn* til overs. Barnevogn er ikke akkurat det man tar med seg når man flykter i all hast fra en krigssone. Men barnevogner er det mange som har *her*, og innen kort tid var én vogn formidlet til en glad, nybakt mor. Jarle spurte om jeg kunne legge ut en forespørsel på menighetens Facebookside om noen hadde en vogn å donere. Det har jeg gjort, så jeg regner med at det ordner seg ganske raskt.

Men denne lille hendelsen minnet meg om at det er mange som lever litt utrygge liv blant oss. Det kan være flykninger som har forlatt alt kjent og håper å bli tatt imot i tryggere land enn de selv kommer fra. Men det kan også være hvem som helst av oss

som ikke har det så godt med livet akkurat nå. Noen og enhver av oss kan oppleve å komme litt *på kant med livet* iblant.

I slike stunder er det lurt å være åpen om hva en trenger. Man legger det kanskje ikke ut på *Facebook*, men hvis man er heldig å ha venner, så er det godt å kunne fortelle hva man sliter med. Og noen ganger, når problemene synes uoverkommelige og selv ikke venner kan hjelpe, da er det nok flere enn jeg som folder hendene og ber en liten bønn til Han der oppe.

Spørsmålet er bare hva Vårherre velger å *gjøre* med våre små og store problemer?

I dag er det jo julekvelden, og da er det jo nærliggende å undersøke hvordan Gud forholdt seg til to unge mennesker sårt trengte et sted å overnatte på *sin* reise inn i det ukjente:

Dette hellige evangeliet står skrevet hos evangelisten Lukas i det 2. kapitlet.

Det skjedde i de dager at det gikk ut befaling fra keiser Augustus om at hele verden skulle innskrives i manntall. Denne første innskrivningen ble holdt mens Kvirinius var landshøvding i Syria. Og alle dro av sted for å la seg innskrive, hver til sin by.

Josef dro da fra byen Nasaret i Galilea opp til Judea, til Davids by Betlehem, siden han var av Davids hus og ætt, for å la seg innskrive sammen med Maria, som var lovet bort til ham, og som ventet barn. Og mens de var der, kom tiden da hun skulle føde, og hun fødte sin sønn, den førstefødte. Hun svøpte ham og la ham i en krybbe, for det var ikke husrom for dem.

Det var noen gjeterne der i nærheten som var ute på marken og holdt nattevakt over flokken sin. Med ett sto en Herrens engel foran dem, og Herrens herlighet lyste om dem. De ble overveldet av redsel. Men engelen sa til dem: «Frykt ikke! Se, jeg forkynner dere en stor glede, en glede for hele folket: I dag er det født dere en frelser i Davids by; han er Messias, Herren. Og dette skal dere ha til tegn: Dere skal finne et barn som er svøpt og ligger i en krybbe.» Med ett var engelen omgitt av en himmelsk hærs-kare, som lovpriste Gud og sang:

«Ære være Gud i det høyeste og fred på jorden blant mennesker Gud har glede i!»

Da englene hadde forlatt dem og vendt tilbake til himmelen, sa gjeterne til hverandre: «La oss gå inn til Betlehem for å se dette som har hendt, og som Herren har kunngjort for oss.» Og de

skyndte seg av sted og fant Maria og Josef og det lille barnet som lå i krybben. Da de fikk se ham, fortalte de alt som var blitt sagt dem om dette barnet. Alle som hørte på, undret seg over det gjeterne fortalte. Men Maria tok vare på alt som ble sagt, og grunnet på det i sitt hjerte. Gjeterne dro tilbake. De lovet og priste Gud for alt de hadde hørt og sett; alt var slik som det var sagt dem.

Slik lyder det hellige juleevangeliet.

Er det ikke noe som er litt rart i denne historien - bortsett fra det med englene? Engler er jo alltid noe utenom det vanlig. Men jo mer jeg tenker på det, jo rarer synes jeg det er: Her har vi et par unge mennesker, på ufrivillig reise midt på vinteren hele veien fra Nasaret til Betlehem til fots, og kvinnen er høygravid. Jeg regner med at de var redde og at de iblant sendte en liten bønn til Gud om hjelp. Men *fikk* de hjelp? Da de kom frem til Betlehem, håpet de å finne venner og slektninger som ville huse dem, men *fikk* de husrom? Knapt nok. De måtte ta til takke med et rom, eller kanskje det var en hule, hvor dyra holdt til. Det jeg synes er rart, er at Gud, himmelens og jordens skaper, ikke leet en finger for å hjelpe til! Man kunne kanskje forvente litt bedre tilrettelegging når Maria skulle føde sønnen, *Guds sønn* til og

med! Men hva gjør Gud? Han sender engler! Engler som forkynner budskapet om at verdens frelser er født! Hva med å sende en seng, et varmt teppe, litt mat, noen snille folk som kunne åpne hjemmet sitt for dem? I stedet velger den allmektige Gud å rope ut på himmelen at Messias er kommet til menneskeheten med fred.

Hva sier dette oss om Gud?

Om han bare hadde sendt disse englene til noen *rike* mennesker som kunne tatt affære, noen som kunne reddet dette nyfødte barnet og foreldrene ut av de uverdige forholdene? Men nei, englene sendes avgårde til en flokk lutfattige gjeterne: Skynd dere til Betlehem og se! Og gjeterne skyndte seg, men hva kunne de *by* dette barnet? Ingenting! Det eneste de kunne gjøre, var å fortelle den unge moren at barnet hun hadde født, hadde fått englene til å synge på himmelen. Det var alt de kunne gjøre.

Hva forteller dette oss om Gud?

Og Maria grunnet på det hun ble fortalt, står det. Englene hadde blant annet sagt at det skulle bli *fred* på jord, men ble det fred? Ikke i hennes levetid. Ikke i vår.

Hva lærer dette oss om Gud?

Iblant, når jeg er riktig fortvilet, hender det jeg ber til Gud, men etter denne historien - kan jeg egentlig vente at Gud vil gripe inn? Han grep jo ikke en gang inn da hans egen sønn ble født!

Eller gjorde han?

Hva *gjør* Gud når vi beveger oss *på kanten av livet*, når vi trenger hjelp og når vi frykter fremtiden?

Den Gud som viser seg for menneskene – og for oss – gjennom fortellingen om Jesu fødsel, er en Gud som *ser*. Han griper ikke nødvendigvis inn og løfter oss ut av den situasjonen vi er i. Han kommer ikke som en såkalt reddende engel. Faktisk *finnes* ingen reddende engler i bibelens fortellinger. Det finnes bare sendebud. Ordet *engel* betyr jo ikke noe annet enn *sendebud*. Og disse sendebudene har ett oppdrag: Å fortelle at Gud på ett eller annet vis har oversikt og kontroll, at Gud har en plan og en mening, også der det er umulig for oss å få øye på noen mening, og at Gud ser og kjenner vår fortid og vår fremtid.

Hjelper det deg å vite at Gud ser, vet, kjenner til - og elsker? Det hjalp gjeterne. De glemte, fattige og undertrykte fikk *håp* gjennom englenes sang. Det hjalp Maria, hun som ganske sikkert også kjente seg både glemt, fattig og hjelpeløs. Maria

fant *mening* gjennom gjeterens fortelling. Det hjelper meg når jeg føler meg forlatt: Det finnes en som aldri forlater og som aldri slutter å elske.

Og freden som skulle bli menneskeheten til del gjennom dette lille barnet, er den freden du kanskje kjenner når du overlater dine sorger og ditt urolige hjerte til ham som tar det i sine hender og verner om det, også når du er på kant med livet. Ja, særlig da.

Så la oss denne julekvelden ta imot Guds nåde og barmhjertighet når vi nå reiser oss og bekjenner vår hellige tro.

Jeg tror på Gud Fader,
den allmektige, himmelens og jordens skaper.

Jeg tror på Jesus Kristus,
Guds enbårne Sønn, vår Herre,
som ble unnfanget ved Den Hellige Ånd,
født av jomfru Maria, pint under Pontius Pilatus,
korsfestet, død og begravet,
før ned til dødsriket,

stod opp fra de døde tredje dag,
fór opp til himmelen,
sitter ved Guds, den allmektige Faders høyre hånd,
skal derfra komme igjen for å dømme levende og døde.

Jeg tror på Den Hellige Ånd,
en hellig, allmenn kirke,
de helliges samfunn,
syndenes forlatelse,
legemets oppstandelse og det evige liv.
Amen.